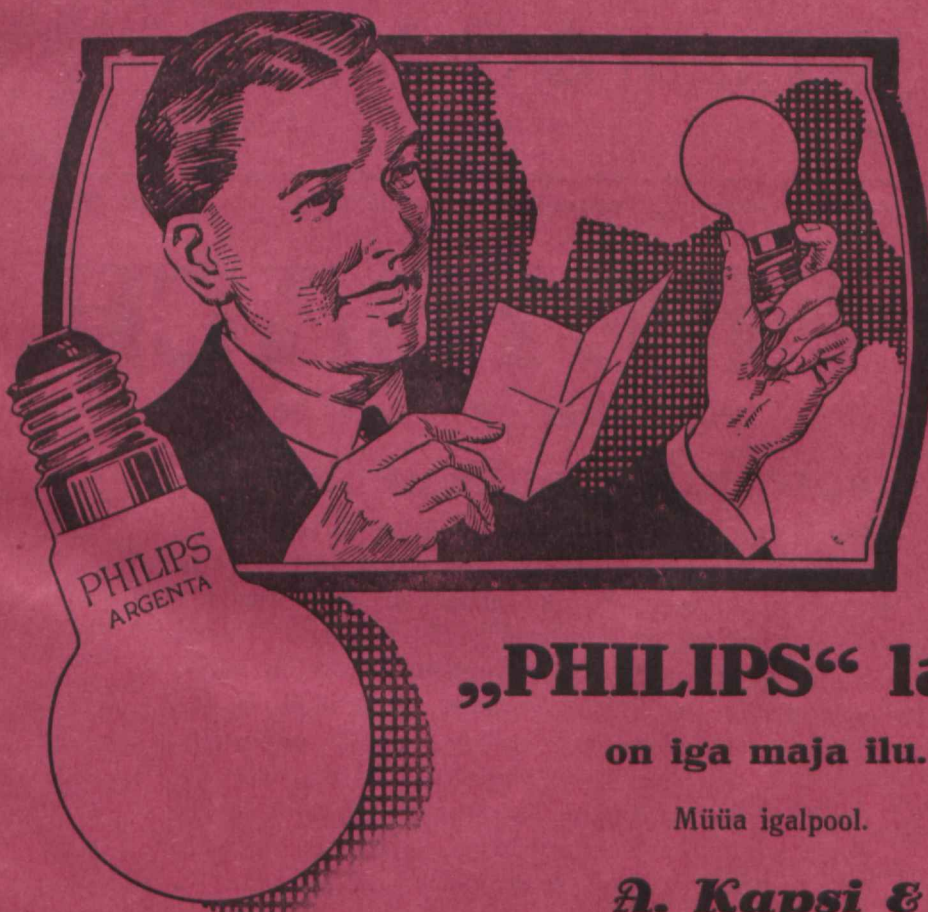

SIDE

Nr. 1

1926

„PHILIPS“ lamp

on iga maja ilu.

Müüa igalpool.

A. Kapsi & Ko.

Täielikum büroomasinate ladu

Ameerika esimese klassi kirjutusemasinad.

Paremad arvutusmasinad: FACIT, KUHRT, RECORD, MULDIVO ja isekirjutaja kokkuarvamismasin PORTABLE.

Paljundamisaparaadid (rotaatorid) ELLA MS.

Numeraatorid, schapirograaf-paelad, kirjutusmasina linnid, vahapaber, söepaber ja teised büroomasinate tarbed.

V_d Loun & Schitikov

Nigulliste tän. 18

TALLINN

Telef. 13-37

J. FREYBACH

Niguliste 11 :: Kõnetr. 15-30

SOOVITAB KÕRGES HEADUSES:

Belgia Originaal F. N. browningud, jahipüssid. Browning-automaat haavlipüssid, Browning-karabinerid ja kõrges väärtuses F. N. padrunid. Mootorrattad: F. N., Indian, ja Harley-Davidson kõigile tuntud kui kõige paremad. Belgia Englebert'i vabriku auto-, mootorratta- ja jalgratta gummid. Jalgrattad: F. N., Sterling, Hamlet ja teised. Rikkalik väljavalik mootorratta ja jalgratta osadest.

Õmblusmasinad Kayser ja teised. Püssirohi ja laske-
moon. Kõrgeväärtusline kaup — hinnad odavad..

:: Edasimüüjatele kõige parem ostukoht. ::

OMA MEHAANIKA TÖÖTUBA.

SIDE

Eesti raudtee- ja posti-telegraafi-telefoni-teenijate kutseorganisatsioonide häälekandja

Tellimise hinnad:		Ilmub 1—2 kord kuus		Kuulutuste hinnad:	
Aastas postiga Mk. 200.—	Tellimisi võetakse vastu igas raudteejaamas, ladudes, raudtee- ja posti-telegraafi-teenijate kutseorganisatsioonide ja nende osakondade juhatuste juures, kõigis postkontorites ja lehe tellimiskohtil.	1/1 lehekülj Mk. 3000.		1/2 lehekülje " 1500.	
Poolaastas " 100.—	Toimetus ja talitus:	1/4 " " " 750.		1/8 " " " 400.	
Üksiknumber 20 mk.	Tallinnas, Tehnika t. 16. Telefon Balti keskj. 201.	Teksiks 50% kallim.			

Nr. 1

Jaanuar 1926 a.

III. aastakäik

Riigiteeniaste kutseorganisatsioonides tuleb maksmata panna distsipliin.

Organisatsiooni viljakus oleneb sellest, milline on ta põhikiri ehk programm ja mil määral seda täidetakse; eriti viimane asjaolu teeb organisatsiooni tugevaks või võimetuks. Halb seadus, mida täidetakse, on parem, kui hea seadus, mida ei täideta.

Riigiteeniaste kutseorganisatsioonide seesmine elu on haige, mis kiiret ja radikaalset ravitsust nõuab. Haiguse välised sümptoomid on: loidus, saamatus, skepsis jne. Terve organism produtseerib ise vastukihvti, mis haiguse pika peale välja tõrjub, kuid organisatsiooni tervenemise protsess võib pikale venida, mispärast tulevad teistsugused abinõud kärnesti käsile võtta. — Selleks vaja välja selgitada, millised on haiguse põhjused ja kust neid otsida?

Haiguse idud pesitsevad liigete eneste hingeelus, kuid toodakse ka väljastpoolt sisse, mis kiiresti liigete hulgas laiali valguvad. — Suur protsent Eesti riigiteeniastest on pärit vanast Vene koolist, kus lopsakalt õitses proteksionism (meie ajal — „onupoja“ poliitika) ja kus iseseisva ja isemõttele ametniku varvaste peale väga valusasti astuti.

Tol ajal maksis põhimõte: „natshalstvo lutshe snajet,“ mille vari pole meie riigiteeniaste hingest veel kadunud. Demokraatismi põhimõte, mille peal tugenevad riigiteeniaste kutseorganisatsioonid, seisab endise põhimõttega vastolus, milline asjaolu mõndagi liiget mõtlema paneb: mis ütleb ülemus ja kas me võime seda nõuda, mille peale igal vabariigi kodanikul õigus on?! Huvitav on siin juures tähele panna nende organisatsioonide tegevust, kes astuvad pealinnas ja seega valitsusasu-

tuste ja kõrgemate ametnikkude läheduses, nagu riigi- ja omaval.-teenijate keskkliit j. t. Neilt peaks ootama intensiivsemat tegevust, kuna lähedane läbikäimine valitsusastutega ja parlamendi liigetega selleks soodsad eeltingimused loob. Kuid seal valitseb peaaegu täieline halvatus:

Postiteeniaste kutseorganisatsiooni Tallinna osakond, kus üle neljasaja liikme, viireleb juba aastaid haiguse küüsis, mille tagajärjel tegevus halvatud. See pole ime, kui arvesse võtta, et posti peavalitsus lähedal asub, kus juhtivatel kohtadel mõned mehed istuvad, kes kutseorganisatsiooni vastased ja igapäevsel selgeks katsuvad teha, et organisatsioonis tahetakse „süsteeme“ maksmata panna, mis seaduste ja määrustega lubatud ei ole. Selle tõttu satuvad haraverelised liikmed kahe tule vahelle ja otsustamisvõime puudusel kujuneb nende seisukord väga täbaraks, mis põrmugi kadestust ei või äratada.

Sarnastele liigetele tuleb soovitada organisatsioonist välja astuda, milleks neil ometigi kodanlist julgust peaks jatkuma.

Paljud liigetest ei tunne isegi oma organisatsiooni põhikirja ja viibivad vagas arvamises, et kui liikmemaks makstud, siis on kõik korras. Korralik riigikodanik peab tundma oma riigi põhiseadust, ja kohus ei vabanda kedagi seaduse mittetundmisega. Ükski organisatsioon ei suuda püsida ega palju ära teha, kui liikmed omi kohuseid ei tunne. Organisatsiooni liikme lähem ülesanne on — põhikirja tundma õppida, selle järele tuleb temal tegutseda ja selle alla ennast paenutada. Teadlikule organisatsioonile ei saa keegi auku

pähe rääkima tulla, et riigiteenijate organisatsioonide juhid tahavad „süsteeme“ maksta panna ja et riigist kutseorganisatsioonides valitseb mingisugune „kerenskism“. Rooma läheb sada teed ja igaiüks neist viib sihile. Eestis on palju organisatsioone ja igaiüks neist tegutseb omal alal, nende hulgas ka riigiteenijate kutseorganisatsioonid, kuid kõik püüavad ühise sihi poole — Eesti iseseisva riigi paremale järjele tõstmise poole, millest oleneb ka riigiteenijate olukorra paranemine.

Organisatsioon ei ole seda siis mitte, kui seal kindlat seesmist korda maksta pole pandud, korda, millele peavad alistuma kõik organisatsiooni liikmed. Kõik niisugused organisatsiooni liikmed, kes varjatult organisatsiooni vastu kihutustööd

teevad — ja neid on olemas, — tulevad avalikuks teha ja neile ette panna, et nad välja astuks, sest meie ei või lubada, kui kägu meie pessa oma muna muneb. Asjata on meil seni ses suhtes tundelik olnud ja kardetud, et siis ehk palju liikmeid lahku, kui korralikkust nõutakse. Riigiteenijate keskorganisatsioonid olgu tugevad mitte kvantitatiivselt, vaid kvalitatiivselt. Korda ja korrapäralikkust armastab iga tõsine vabariigi kodanik ja seda on ometigi riigiteenija kahtlemata. Kes pole organisatsiooni sihtidega solidaar, — lahkugu rahulikult organisatsioonist. Kes organisatsiooni põhjusega kahtlustab ja katset teeb tegelaste peale halba varju heita, see leiab organisats. väärilise vastase.

H—ik.

Kutseorganisatsioonide sammud palgaküsimuses.

Arvestades teenijaskonna äreva meeleoluga, mis saabunud pettumustest, et palgaküsimus seni ikka veel surnud punktil seisab, kuna see mitmete valitsuse juhtide poolt juba ammu lahendada töötatud — ja selleks isegi viimane lubatud tähtaeg 1. jaanuar 1926. a. möödumas, — peeti 21. detsembril m. a. raudteelaste keskühingu ja p. t. teenijate kutseühisuse keskjuhatusse erakorraline plenaar-koosolek, kus kõne all oleva küsimuse pikematel seletamistel järgmist leiti:

Palgaküsimuse lahendamiseks on riigi- ja omavalitsuseteenijate keskliit saatnud endistele vabariigi valitsustele viimase kolme aasta jooksul umbes 20 märgukirja. Raudteelaste keskühing, separaatselt, on esinenud 8 märgukirjaga ja ühes p. t. teenijate kutseühisuse keskjuhatusega 4 märgukirjaga. Sellega on märgukirju vabariigi valitsuses juba terve kollektsoon, kuid nendega ei ole arvestatud. Vastu on tulnud ainult paaril juhusel, viimasel ajal, kus, nagu teada, erakorralise toetusena poolekuu palga suurune abiraha välja makseti. Koosseisude kokkutõmmet jätkatakse endiselt. Keegi ei ole kindel, et teda homme-tunahomme ka mõne erakorralise seadusega (näit.: § 42, 742 ehk vene kuulsa § 3-ga) koosseisust välja ei heideta.

Kolme aasta eest pandi asutustes juure töötunde, tasu ei suurendatud. Paari aasta kestel on kärbitud koosseise töötusega, et selleläbi tekkiv ülejääk palgakõrgenduseks kasutataks. Seda töötust ei ole täidetud. Lihtne seletus: ei olevat ülejääki.

Ainult siis, kui ülejäägid lubavad, tahetavat riigiteenijatele palgalisa anda. Kuid millal tekivad need ülejäägid, näitab järgmine asjaolu: Riik ostab vanu vabrikute müürisid ja „apostleid“, matab raha Eesti Panga läbi igasugustesse laenusesse „Kosmos'idele“, „Atlanta'le“, linavabrikutele, ehitab tunnelisid, tollimaju, peavalitsuste hooneid j. m. j. m. Alustab kava-kindlusega raudteede ehitusi, mere- ja jõgede süvendamisi, nagu oleks mingisugust maailma otsa või lõppu ette näha, misjaoks Eestil kõik need asjad, need „apostlid“ ja merepõhjad, peaks valmis olema. Riigiteenijate palgaküsimuses — ei sõrmeliigutustki. Vast ehk nii palju, et valitsuse liikmetele palgalisa vaja, et need oma 40—50.000-margalise kuupalgaga enam kuidagi läbi ei saa!...

Peale läbirääkimisi arvati märgukirjade andmisest loobuda, kuna need tagajärgi ometigi ei annaks.

Lõpuks võeti vastu ühel häälel järgmine resolutsioon:

„Raudtee- ja postiteenijate kutseorganisatsioonide esitajate ühine koosolek, läbi arutades riigiteenijate palgaküsimust, otsustab:

1) saata Riigivanema ja rahaministri juure delegatsioon, milles esitatud oleks ka riigi- ja omavalitsuseteenijate keskliidu delegaadid, et välja selgitada, missuguses seisukorras on praegusel ajal riigiteenijate palgaküsimus ja kui kaugemale sellega jõutud.

2) Kui rahuldavat vastust vabariigi valitsuselt ei ole võimalik saada, siis nimetatud organisatsioonidel eeltöid algada riigiteenijate ülemaaliste protest- ja demonstratsioonkoosolekute korraldamiseks, milleks mõju avaldada ka keskliidu peale.

3) Kui keskliit (r. ja o. teenijate keskliit tõrguks energilisi samme astumast palgaolude parandamise läbiviimise suunas, siis kontakti astuda riigi- ja omavalitsuseteenijate kesknõukoguga, et viimasega ühisel jõul seda küsimust lahendada.

4) Asuda eeltööde tegemisele, erakorralise ülemaalse r. ja o. teenijate kongressi kokkukutsumiseks, mis ära peetaks hiljemalt 28. jaanuaril 1926. a., nõudes, et kongressi kokkukutsujaks oleks keskliit.

5) *Riigi- ja omavalitsuseteenijate keskel edustada mõtet, et eelolevatele Riigikogu valimistele minna iseseisva riigi- ja omavalitsuseteenijate nimekirjaga, et tulevaste Riigikogusse läbi viia riigiteenijate esitajaid, kes teenijaskonna huvide koha-*

selt rohkem mõjuvamalt välja astuks, kui seda on teinud senised poliitilised parteid ja rühmitused."

Edasi, oli läbirääkimisi kavatsetava palgaastme jaotuse üle raudtee- ja posti-ametkonnas. Uues kavas leiti mõningaid ebasarnadusi, mis ühe või teise ükssteisele võrdse ameti jaotuses läbi läinud. Muuseas otsustati pöörata raudtee ülemate ja teedeministri poole palvega, et uues palgaredelis saaks raudteejaamade ülemad ühe ja sama astme peale paigutatud vastava klassi postkontorite ülematega.

*

Vastuvõetud resolutsiooni p. 1 tähtsuseks, nagu lugejad vast seda juba ajalehtede kaudu teada said, oligi juba delegatsioon rahaministri jutul (7. jaanuaril). Et rahaministri seletused raudteelaste ja p. t. teenijate organisatsioone ei rahuldanud, järgneb eeltoodud resolutsiooni ülejääva osa teostamine.

Ametioskuse langus meie postiametkonnas.

Seaduste kodifitseerimine ja vene ajast päritud seaduste ümberkorraldamine meie olude kohaselt liigub tigusammul. Ent sellega peab kui paratamatusega leppima, kuna see töö äärmiste raskustega seotud. Iseasi on aga mõne üksiku ametkonna määruste korraldamise ja väljaandmisega. Siin ei peaks sarnast viivitust lubatama, nagu meil viisiks.

Et vastavate määrustikkude ja käsiraamatute puudumisel ametioskus meie riigiteenijate seas tarvilisel kõrgusel ei seisa, on iseenesest mõistetav. Sellepärast siis ka need sagedased oskamatused ja viberused, mis ühes ehk teises ametkonnas ette tulevad ning ametiasutusi tarvitavate kodanikkude seas tõsist ja õigustatud meelepaha sünnitavad.

Postiametkond, tänu asjaolule, et siin juba alguses suur protsent vilunud tööjõude kohalikkudes asutustes asja juures asus, on oma korraliku asjaajamise poolest võrdlemisi otse eeskujulik olnud. Kuid viimasel ajal võib ka siin märgata nähtusi, mis põhjust annavad oletada, et käsiraamatute puudumise tõttu postiametkonnas ametioskus enam endisel kõrgusel ei seisa, vaid et see üldiselt langemas on.

Olgu selleks mainitud siin mõned noist nähtusist.

Hiljuti käis mööda maad ümber ühe kummitemplite tööstuse agent. Suur oli siinsete postiametnikkude ja publiku üllatus, kui see tööstus templid tellijatel lunaliste kaubaproovidena kätte läkitas. Üks templisaaja, hambaarst, ei läbenud isegi sel puhul oma meelepaha väljapuistamisest hoiduda, pajatades väljaandja ametniku aadressil: „Siin ei võeta kaubaproovidena isegi kunsthammade pakikestki vastu, mujalt aga tulevad kaubaproovidena suured äritemplid ja veel järelmaksuga.“ — Nii siis, tänu nooremate ametnikkude puudulikule ametioskusele, on meil Eestis juba kaubaproovid lunalaga (?!), kus alandatud taksiga saadetakse kummitempleid, paarisaja kaupa õmblusmasina nõelu jne., trükitoodete saadetised, mille sisuks kontoraamatud, kaustikud, ümbrikud ja muud paberikauba artiklid.

Edasi. Läänud aastal sattus minu kätte ühe ühingu käsitsi kirjutatud teadaanne, et adressaat liikmemaksu mittetasumise tõttu ühingust lahkunuks loetakse. Mainitud teadaanne oli trükitoodete tariifi kohaselt frankeeritud.

Sarnaseid jämedaid postireeglite vastu eksimisi, mis postiteenijate puudulikk

ametioskust väljendavad, võiks palju ja palju loetleda, kuid aitab neistki...

Viimasel postiteenijate kongressil tähendas postivalitsuse ülem muuseas, et käsiraamatute määrustikkude soetamise asjus postivalitsus ikka midagi juba teinud on, vähemalt olla trükkivalmis posti läbikäimiste määrustik. s

Seda on ikka vähe selle pika aja kohta, kui arvesse võtta meie postivalitsuse suu-rearvulist koosseisu. Kui asi sarnases tempos ka edaspidi läheb, siis võib küll vaevalt loota, et sisemise teenistuse kor-

ralduste kodifitseerimine, mis juba märksa raskem töö on, enne 10 aastat valmis saaks.

Meie arvates tuleks tõsisele kaalumisele võtta, kas ei oleks võimalik ümberpaigutamise või mõnel muul teel posti peavalitsuse koosseisu paremate tööjõududega värskendada. Küllap saaksime siis peagi tarvilised käsiraamatud ja vanemal ametnikkudel ei tarvitseks siis enam punastada publikumi ees oma nooremate kolleegade puuduliku ametioskuse pärast.

Homo laboriosus.

Kuidas mõnikord Ameerikat leitakse.

Vene postimäärustiku kommenteerimine, milliste määruste alusel eesti postiametkond senini töötab, ei ole kunagi meie postivalitsuse tugevaks küljeks olnud, sest kuidas sa seda teistele ikka seletad, mida isegi hästi ei tea.

Hiljuti olid mõned posti peavalitsuse ametnikud vene postimäärustikku vähe tõsisemalt uurinud ja selle tulemusena järgnes ringkiri, mis järgmiselt kõlab: „Vene postimäärustikus 1917. a. väljaandes, mis meil maksey, on lihtkirjades raha saatmine §§ 73 ja 74 põhjal keeldud ja juhtumisel, kui lihtkirjas raha olemasolu avalikuks tuleb, konfiskeeritakse $\frac{1}{4}$ sellest rahast. Tähtitud kirjades raha saatmise keeldu määrustes ette nähtud ei ole, sellepärast tuleb järeldada, et tähtitud kirjas rahasaatmist lubatakse, kuigi see soovitav ei ole. — Kui edaspidi peaks postiasutustes avalikuks tulema, et tähtkiri raha sisaldab, tuleb sarnane kiri ühes temas oleva rahaga adressaadile takistamata väljastada.“

Nii, nii. Tõesti suur leidus: vene postimäärustik lubab tähtkirjades raha saata ja seda ei märgata enne, kui eesti posti peavalitsuse ametnikud selle avalikuks teevad!! Kas ei ole küllalt põhjust sellest ülesleidusest kogu ametkonnale pasundada? —

Kuid . . .

Postiametnikud kohtadel, kes ametioskuses vähegi kõvemad, pidid küll tahes-tahmata muigama lugedes seda ringkirja. Et vene postimäärustik sisemaalises tähtkirjades kodumaa raha saatmist lubaks, ei usu ega saagi uskuda ükski asjatundja postiametnik, hoolimata, et ülalloodud ringkirjas seda näi-

liselt õige loogiliselt väidetakse. Ja tõesti, sel argumentatsioonil kaob pind kohe jalge alt, kui arvesse võtta järgmist: Tähtsaadetised on sisse seatud selleks, et kirju, postkaarte ja ristpaelasaadetisi enam kindlustatud korras edasi saata ja kätte toimetada. Tähtimine ei muuda suguneid nõudmisi, misiga saadetise liigi kohta üles seatud. — Nii oleks siis täiesti absurd, kui keegi omast suurest tarkusest väita piüüaks, et tähtitud ristpaelasaadetises võib küll, näiteks, postmarke saata, sest vene postiläbikäimiste määrustiku 4. peatükis niisugust keeldu ette nähtud ei ole. Just sarnane mõttevassing on ka ülalnimetatud ülesleiduse väide.

Ei oleks kuidagi tahtnud kodurahu rikkuda, eriti agaratele ülesleidjatele pettumust ja ühtlasi sellega teatavat kibedustunnet valmistada, kuid kõnesolev asi, näiliselt nii tühine, on siiski sedavõrd tõsine, et temast vaikides mööda minna ei saa. Ülalmanitud ringkiri võib peagi üldiselt teatavaks saada ja siis võtaks see mitteme soovitav rahasaatmine tähtkirjades erilist hoogu. Ei ole kahtlust, et see praegusel raskel ajal, kus alalõpmata tuleb püksirihma pingutada, mõnegi väiksepalgalise postiteenija libedale teele — tähtkirjade revideerimisele — avatleb. Selle järelduseks oleks ametkonna renommeelangus, mis juba nii kui nii kõigi nende schütsiaadade ja pulliaadade tõttu langedud on.

Sellepärast on lubatav loota, et posti peavalitsus kõnesoleva ringkirja, mis liht-

salt asjast ebaõigel arusaamisel põhjened, kohe ära muudaks. —u.

Toimetuse järelsõna. Imelikud on eesti postivalitsuse teod ja asjad. Peetakse rahasaatmist tähtkirjades mittesoovitavaks, kuid soovitatakse seda

siiski. Kas siis vene postikoodeks tõesti nii suur pühadus on, et tema järgi isegi seda peame täitma, mis soovitav ei ole? Ja kas tarvitseb teda ülepea sarnase innu ja hardumusega uurida ning tõlgitseda, et isegi absurdideni välja jõutakse.

Raudteelaste töötingimused mitmesugustel maadel.

Nõukogude Venemaa (S. S. S. R.)

(Järg)

Puhkeruumid. Kõigis tehastes ja töökodades on pesemise sisseseaded, kus veel ettevõtte kulul seepi ja käterätikuid antakse. Peatehastes on osakodades, kus must ja kuum töö, soojavee kraanid ja mõnedes isegi vannitoad. Samuti on kõikides veduri- ja rongimeeskondade reservides pesemise sisseseaded. Pealepingu põhjal on suuremates ja keskmistes jaamades saanud maksuta tarvitamiseks kõigile raudteelastele ja nende perekonnaliikmetele.

Meeskondade puhkeruumides on ka lugemistoad. Puhkeruumide köökides on alati andav keev teevesi, ahi ehk pliit toitude keetmiseks.

Suuremates linnades on paremad sisseseaded kui provintsis. Puhkeruumid ja pesemise sisseseaded olid ka enne revolutsiooni olemas, kuid nüüd hoolitsetakse nende eest palju suurema hoolsusega.

Puhkeruumide alalhoidmise ja korra kohta käivate määruste täitmise järele valvavad riikliku töökaitse organid (keda tööliste poolt valitakse). Suuremates peatehastes on Narpi'i (riigi poolt toetust saav selts) einelauad, kus lõuna vaheaegadel alandatud hinna eest töölistele ja nende perekonnaliikmetele toitu jagatakse. Kõikides raudtee einelaudades antakse raudteelastele jooke ja toitu hinnaalandusega.

Kõikides jaamades on ruumid vagunite mehaaniliseks pesemiseks ja desinfitseerimiseks.

Katsed automaatse sidurdamise süsteemi sisseadmiseks on tehtud Moskva—Kaasani teel.

Kõikidel teedel on tegutsemas riiklik tööinspektsioon.

Alates 1925. a. antakse teedekomissariaadi poolt liidu keskkomiteele teatud summad, teenistuse alal valitsevate hädaohtude ja kutsehaiguste tundmaõppimiseks ja sellekohaste vastuabinõude väljatöötamiseks.

Tööriided. Tööriided (vormiriided) antakse järgmistes normides:

1. Raudteevahid (relvasstatud meeskonnad):

a) 1 palitu	2 aasta peale.
b) 1 talvekuub	2 „ „
d) 1 suvekuub	2 „ „
e) 1 p. talvepüksid	2 „ „
g) 1 p. suvepüksid	2 „ „
h) 1 p. saapaid	1 „ „
i) 1 müts	2 „ „

2. Jaamaülemad ja nende kohusetäitjad:

a) 1 müts määramata aja peale.

3) Reisirongijuhid (konduktorid):

a) 1 linane suvekuub	määramata aja peale.
b) 1 talvepalitu	„ „ „
d) 1 müts	„ „ „
e) 1 lambanahakasukas	„ „ „
g) 1 paar viltsaapaid	„ „ „
d) ja e) ainult pidurdajatele.	

4. Kaugesõidu rongijuhid:

a) 1 talvekuub	määramata aja peale.
b) 1 suvekuub	„ „ „
d) 1 müts	„ „ „

5. Kütjad: 1 õhukesest riidest kuub.

Tööriideid (mittevormiriideid) saab järgmistes normides:

1. Vedurijuhid ja nende abid:

a) 1 purjeriided ülikond	1½ aasta peale.
b) 1 paar viltsaapaid	— 1 aasta peale.
d) 1 talvemüts	— 3 aasta peale.
e) 1 poolpikk talvepalitu	— 2 aasta peale.

2. Kaubarongide konduktorid:

a) 1 lambanahakasukas	— 4 aasta peale;
b) 1 purjeriided mantel	— 2 aasta peale;
d) 1 paar viltsaapaid	— 1 aasta peale;
e) 1 paar talvekindaid	— 1 aasta peale.

3. Haakijad:

a) 1 p. purjeriided labakindaid	— 4 kuu peale;
b) 1 purjeriided kuub	— 2 aasta peale;
d) 1 paar viltsaapaid	— 1 aasta peale;
e) 1 paar nahksaapaid	— 1 aasta peale.

Samuti saavadööriideid rongi- ja roopaseadjad ja töölised vastavalt töö iseloomule.

Arstlik järelevaatus. Kõik teenijad on kohustatud enne raudteeteenistusse astumist arstlikule järelevaatusesele ilmuma. Otsekohe liikumise teenistuses seisev personaal allub iga aasta

perioodilisele järeleaatusele, kõik teised — iga kolme aasta jooksul. Praegu on transporttöölise kinnituskassade keskvalitsuse poolt kava välja töötatud, mille järele niisugustele teenijatele, kes kuulmise ehk nägemise puudulikkuse tõttu madalamale palgaastmele on seatud, järjekindlalt hakatakse tasu maksta, endise palga vähendamise katteks. Teenija poolt avaldatud protesti puhul antakse lõpuotsuse tegemine ekspertide büroole, kus järeleaatust arstide-eriteadlaste poolt liidu esitaja juuresolekul ette võetakse.

Puhkeasutused ja suvekoloniid. Puhkeasutused valitsetakse liidu poolt. Puhkeasutustesse saadetakse neid kaasteenijaid, kes hädasti puhkust vajavad. Seal antakse neile maksa arstiabi, korterit, ülespidamist, pesu jne. 1924. aasta suve kestvusel kasutasid puhkeasutusi 22.244 isikut, nendest 61 prots. töölisi, 28,9 prots. ametnikke, 1,9 prots. perekonnaliikmeid, 0,1 prots. invaliide.

Talvehooaja 1924—25 kestvusel oli eraldi selles sisseseatud talvepuhkeasutuses 28.000 isikut.

Summe puhkeasutuste ülalpidamiseks annavad: sotsiaal-kinnituse organid, transporttöölise ühingud, majandusorganid ja raudteelaste liit. Ka antakse liidule kasutada sanatooriume kenamais suvituskohtes, nagu Krimmis ja Kaukaasias.

Valik haigete kohta, keda tuleks puhkeasutustesse, sanatooriumidesse, suvekoloniidesse jne. saata, sünnib arstliku komisjoni poolt kinnituskassade ja liidu esitajate osavõttel.

Tehniline õpetus. Kutsetehniline õpetus jaguneb SSSR raudteedel nelja järku. Esimest järku moodustavad ülikoolid, teist — tehnikakoolid, siis kutsekoolid ja viimaks õpekoolid, noortööliste kursused ja „brigaadide“ õpilaste süsteem. Üldiselt on transportasjanduses olemas 28 tehnikakooli ja 39 kutsekooli. Peale selle peetakse kutsekursused, mille ülesandeks on tehnilisi teadmisi teenijaskonna keskel arendada. Iseisvalt töötavad veel osakondades n. n. õpebrigaadid, mis täidavad teenistuse kohuseid ja samal ajal saavad teoreetilist õpetust kavakindla plaani järgi. Sarnaseid brigaade on 200. Kutsetehniline õpetus allub n. n. transporttöölise hariduse arendamise keskvalitsusele, mis allub otsekohevalt teedekomissariaadile ja samal ajal moodustab osa hariduskomissariaadist.

Koolide ja kursuste organiseerimine sünnib liidu kui ka raudteevalitsuse initsiatiivil.

Kõik kutsetehnilised õpeasutused peetakse üleval raudteede kulul, kes selleks teatud % reisijate ja kaubaveo sissetulekuid annavad.

Et need teated mõningas osas veidi liialdatud on, avaldas I. T. F. nende kohta ka oma järele-
märkuse.

I. T. F. poolt avaldatud märkuste puhul aga saadeti S. S. S. R. raudteelaste liidu poolt I. T. F.-le alljärgnev kiri, kus muuseas öeldud:

„I. T. F. poolt tähendati, et Venemaal on ainult invaliidide toetus olemas, kuid see ei vasta tõele, mispärast leiame tarviliseks seda küsimust lähemalt valgustada.

I. Tööta tööliste toetus.

Iga tööta tööline saab transporttöölise kinnituskassade poolt üheksa kuu jooksul iga aasta tööta tööliste toetust, tingimisega, et tema tööbürsel ehk liidus registreeritud oleks. I kategooria töölistele võrdub toetus 30 prots. keskmise kuupalgast (Moskvas 35—40 rubla), ja II kat. töölistele 20 prots., s. o. Moskvas 10 rubla kuus. Peale selle antakse liidu poolt 10 prots. kõikidest sissetulnud liikmemasudest, mis umbes 7—8 rbl. kuus välja teeb.

Ka on organiseeritud söögimaju, kus alandatud hindadega toitu jagatakse ja võimaldatakse veel muid soodustusi, nagu priisõitu raudteel, odavaid küttepuid, korterit jne., mis umbes 10—12 rublani kuus ulatab.

II. Teised toetused.

Lapse sündimise puhul saavad raudteelased 50 prots. kuupalgast (Moskvas 33 rubla) ja 9 kuu jooksul peale lapse sündimist veerand ülaltoodud toetusest (8,25 rubla).

III. Invaliidide pension.

Invaliidid, kes oma töövõime on kaotanud kas õnnetu juhusete puhul ehk kutsehaiguste tagajärjel, samuti nende perekonnaliikmed saavad transporttöölise kinnituskassade poolt pensione tegeliku palga suuruses, missuguse vastav isik on saanud viimase kolme kuu jooksul.

Invaliidid, kes oma töövõime on kaotanud teistel põhjustel (mitte õnnetujuhused), saavad järgmiselt pensione: I järgu invaliidid — 50 prots. keskmisest kuupalgast (Moskvas 33 rub.); II järgu invaliidid ja kinnitatud teenijate perekonnaliikmed arviliselt kolm- ehk rohkem — $\frac{2}{3}$ täiest pensionist (Moskvas 22 rubla kuus); III järgu invaliidid ja kinnitatud teenijate perekonnaliikmed saavad poole täiest pensionist (Moskvas 16,50 rubla kuus).

Viimasel ajal ilmus S. S. S. R. valitsuse poolt määrus pensionide ja toetusrahade kõrgendamise kohta. Uued normid ei ole töökommisariaadi poolt veel välja kuulutatud, kuid laseb oletada, et I järgu invaliidide normid kuni 45 rublani ulatavad.

Nii kuidas neist andmetest näha, ei ole S. S. S. R. raudteelastel mitte ainult nominaalne õigus pensioni saamiseks, vaid nemad saavad neid ka tõeliselt välja makstud ja nagu näha, mitte ainult invaliidid.

IV. P a l g a d.

I. T. F. märkuses kahjatsetakse, et meie teade ei sisalda täpsemaid andmeid tööliste ja teenijate palkade kohta. Püüame siin neid andmeid täiendada, tuues neid võrdluseks saksa raudteelaste analoogiliste gruppidega. Kahjuks ei peeta Saksamaal süstemaatilist statistikat tööliste tegelikkude palkade kohta. Peame veel tähendama, et andmete kogumise kuust (märts 1925) palgad S. S. S. S.'is umbes 27 prots. võrra tõstetud on. Ka on saksa raudteelaste tööaeg 54 tundi, kuna Venemaal ainult 46 tundi on. Kuna saksa marka Moskvas ei noteerita, on endine kurs arvesse võetud: 4,2 marka — 1 dollar ja 1,94 rubla — 1 dollar.

Meie toome siin võrdluseks andmed- kusjuures on võetud saksa raudteelaste kõrgemad palganormid ja vene raudteelaste keskmised palgad.

	Keskmine nädala palk tunni	Keskmine kuldruhlades
1. Saksamaa raudteelased (eriteadlased) (perekonnaga — aprill—mai 1925)	(40,45 mk.)	(75,1 pn.)
2. Kvalifitseeritud S. S. S. R. raudteelased (märts 1925):		
Vagunijärelemaat. Moskvas	19,12 rbl.	41,6 kop.
Rongijuht (meister) Moskv.	26,87 rbl.	58,4 kop.
Sepad (meistrid) Moskvas	21,90 rbl.	47,6 kop.
Lukusepad (meistr.) Moskv.	18,71 rbl.	40,7 kop.
Vedurijuht Moskvas	28,50 rbl.	62,0 khp.
Vedurijuhi abi Moskvas	22,28 rbl.	48,4 kop.
Kvalifitseeritud tööliste keskmine palk Moskvas	23,03 rbl.	50,0 kop.
3. Saksamaa õppimata raud- teelased perekonnaga — aprill—mai 1925)	(32,18 mk.)	(59,6pn.)
4. Vähem kvalifitseeritud S. S. S. R. raudteelased (märts 1925):		
Määrijad (Moskvas)	16,17 rbl.	35,2 kop.
Kui veel 27 prots. palgakõrgendust arvesse võtta, siis saame järgmised andmed:		

Keskm. palk
nädalas tunnis

Kvalifits. töö. Moskvas 29,34 rbl. 63,5 kop.
Väh. kvalif. töö. Moskvas 20,53 rbl. 39,5 kop.

Nii kui ülaltoodud andmetest näha, ei ole vene raudteelase nädalapalk nominaalsest mitte madalam saksa raudteelaste palkadest.

V. Ü h i n g u t e p õ h i m õ t e t e
ü m b e r l ü k k a m i s e s t.

Lause meie teates, et „palgaolud määratakse kindlaks kokkuleppe põhjal liidu keskkomitee ja vastavate majandusorganisatsioonide vahel ja olenevad ettevõtte rahalistest tulemustest, on I. T. F. poolt valgustatud, kui ühingute põhimõtte ümberlükkamine. Kuid siin on vaja asjaolu teiselt vaatepunktilt arvustada. Mis kapitalistlikule riigile vastuvaidlemata õige on, ei käi maa kohta, kus võim tööliklassi kätes on. Kiirem ja suurem palgakõrgendus tooks enesega kaasa aeglasemat tööstuse ja transpordi arenemist ja produktsiooni kulude suurenemist. See asjaolu katkestaks sidet maa ja linna, tööliste ja talupoegade vahel ja sellega nõrkeks alus, millel põhjendab S. S. S. R. tööliste ja talupoegade vabariiki, ja mis muidugi tööliste ega ka talupoegade huvides ei seisa.

Meie kriipsutame veel kord alla, et meie poliitiline ja praktiline seisukoht selles küsimuses S. S. S. R. liitude põhimõttega tõelises kooskõlas on ja sellega ka proletariaadi diktatuuri seisukohalt õige on.

Need oleks need õiendused ja märkused, mida meie palume I. T. F.'i avaldada täiendusena meie teatele. *Amosof.*

Nii on venelaste seletus.

Meie omalt poolt aga lisaks eeltoodud teadetele nii palju juure, et kontrollides andmeid meiega tihti kokku puutuvate S. S. S. R. raudteeametnikkude kaudu, oleme selgusele jõudnud, et suurem osa neist teadetest vale alusel seisavad ja lihtsalt nõukogude reklaamiks on välja lastud. Sellest edaspidi pikemalt.

V Ä L I S T E A T E D

ÕNNETUJUHUSTE RÕHKUS AMEERIKA ÜHISRIIKIDE RAUDTEEDE TEENIJASKONNAS. (I. T. F.) 1924. aastal on Ameerika Ühisriikide raudteede teenimisel ettetulnud

õnnetujuhuste läbi surma saanud 976 raudteeteenijat, vigastatud — 30.697.

Rongimeeskonna hulka kuuluvaid teenijaid on ses arvus surnutena: 489, vigastatudena —

27.981. Rongi haakimistööde juures on surma saanud 93 teenijat ja vigastatud — 2022.

TÄNAVRAUDTEEDE TEENIJATE UUS PALGANORM SAKSAMAAL. Saksa „Privat- und Strassenbahnerzeitung“i hilisem väljaanne sisaldab andmeid Saksamaa tänavraudteedel 1. jaanuarist 1926. a. maksmapandud palganormide kohta, millest siin järgmise väljavõtte toome:

Kohtede nimetus	a) Palga alammäär b) Palga ülemäär		Ülemäär väljateeni- mise tähtaeg (teenistuse aastad)	Käsitöölise palk	Õppimise töölise palk	Õppimata töölise palk	Naise toit- mise eest makstud lisa tasu	Laste eest makstud lisa tasu
	Mootortüht	Kontaktor						
	Kunni- viisi (Saksa R.)	teenistuses markades)						
Frankfurtis (a. M.)	a) 206.— b) 218.—	206.— 218.—	16 a.	—	—	73	3	3
Hamburgis	a) 189.— b) 214.—	189.— 207.—	11 a.	91	85	81	—	4 m. 50 p. kuus
Stuttgardis	a) 182.— b) 216.—	182.— 216.—	16 a.	—	77 93	—	—	—
Berliinis (Omnibussidel)	a) 82 b) 90	68 73	5 a.	95	80	70	3	3
„ (tänavraudteel)	a) 76 b) 83	66 75	2 a.	87	73	65	3	3
Leipzigis	79	77	1 b.	—	—	—	2	2
Chemnitzis	79	75	kohe	—	—	—	2	2
Dresdens	79	75	1 1/2 a.	—	—	—	2	2

SAKSA RIIGIRAUDTEE TÖÖLISTE PALGAKÜSIMUS LAHENDAMATA. (I. T. F.) 14. detsembril m. a. raudteevalitsuse ja tööliste organisatsioonide esitajate vahel peetud läbirääkimistel ei jõutud jällegi mingisugusele kokkuleppele, kuna valitsuse esitajad keeldusid vastu tu-

lemast igasugusele palgaolude parandamisele ja kindlustust ei annud, et mõnes tööharus edaspidi palkade kärpimisi ei saaks ette tulema. Organisatsioonid pöörduvad arvatavasti riigi tööministri poole, paludes viimase vaheleastumist.

*

29. detsembril 1. a. oli saksa raudteelaste palgaküsimuse asjus vahekohtu istang, kus vahekohtunik Rüdlin järgmise otsuse tegi: „1. jaanuarist saavad kõik riigiraudtee töölised, alates 24. eluaastast, palgakõrgendust, mis võrdub I—V palgaastmele — 1 penn ja VI ja VII astmele — 2 penni tunniss. Normid on maksvad kuni 30. aprillini 1926. aastal. Senini maksetavad sotsiaal-toetusrahad haiguse puhul jäävad 1. jaanuarist ära.“

See otsus ei rahulda kaugelt tööliste nõudmisi, enim võiks seda kui tööliiskonna huvide väljajaermist võtta, sest kuna ühelt poolt palkasid 1—2 penni ulatuses tõstetakse, jäävad toetusrahad haiguse puhul ära, missugused välja tegid abikaasa ja iga lapse kohta 3 penni töötunniss.

„Der Deutsche Eisenbahner“ kirjutab pealkirja all „Palgaküsimus“ muuseas: „Saksa raudteelaste kannatus on raskele katsele seatud. Palgaküsimuse korraldamist lükati päev-päevalt edasi. Lõpuks anti küsimus vahekohtunikule lahendada. Härrad riigiraudtee peavalitsuses ei tunne oma hiiglasuure sissetuleku juures, kui valusalt võib nälg ennast tunda anda, vaatamata et meie poolt neile sellest alalõpmata teatud on, ja ainult sotsiaalsete tunnete täieline puudumine nende härrade juures võib põhjuseks olla, et nemad senini, ka ilma vahekohtuta, ei ole kõige hädatarvilisematele nõuetele vastu tulnud.“

Härrad raudteevalitsusest annavad nälgivatele raudteelastele ainult siis ükskord järele, kui neid selleks sunnitakse kas vahekohtute otsuste põhjal, ehk hästi organiseeritud teenijaskonna läbi.

Ei või olla paremat tõendust organiseerimise vajadusest, kui see juba kuude viisi kestev palgaküsimus. Peaks kaasteenijad selles õigeid järeldusi tegema. Veel oleks üks asjaolu, mis väärrib tähelepanu, — vajadus võitlusabinõusid ja võitlusvõimalusi uuesti läbikaalumisele võtta.

Meie jätame omale õiguse tulevikus sellest rääkida, kui võrd seda avalikkus lubab.

Ei ole ju puudust eeskujust, kus õiget õpetust võib omandada.“

SOOME VALLANDATUD RAUDTEELASTE KOOSOLEK.

1918. aastal kutseühisusliku ja poliitilise tegevuse pärast vallandatud Soome raudteelased pidasid läinud aasta lõpupoolel koosoleku, kuhu

oli ilmunud delegaate kõikidest riigi osadest. Avaldati tänu sotsiaaldemokraatlikule parlamendi fraksioonile, nende väljaastumise eest vallandatud kaitseks.

Koosolek konstateeris, et on olemas seadus, mis vallandatud uuesti teenistusse võtmist võimaldab, kuid viimast ignoreeritakse valitsuse instantside poolt. Nii on näiteks uuesti teenistusse võtmine ärarippuv kaitseliitu astumisest (ühest fashistikust kaitseorganisatsioonist) ehk selle organisatsiooni poolt poliitiliselt ustavaks tunnistamisest.

Kes nende eeltingimuste täitmisest loobub, ei või uuesti teenistusse võtmise peale loota. Võetakse neid aga siiski teenistusse, siis ei anta neile endiseid õigusi tagasi.

Koosolek otsustas oma tööd vallandatud ka- suks jätkata.

P. T. T. TEENIJATE K. Ü. TEGEVUSEST.

Tsheho-Slovakkia saksa postlaste häälekandja „Gewerkschaft der Postler“ toob ühes oma hiljutises väljaandes küsimuselehe, mida palutakse ühingu liikmete poolt teenistusest vallandamise puhul täita ja ühinguale saata.

Küsimuslehes nõutakse andmeid teenistuse kestvuse, perekonnaseisu, vallandamise põhjuste (sunniviisil lahtilaskmise, koosseisude kärpimise, vanaduse puhul), pensioni saamise, sõja tagajärjel invaliidisuse prots., vallandatud teenija poolt avaldatud protestide jne. kohta.

*

„Post und Telegraphie“ andmete oli novembrikuus 1925. a. saksa postitöölise keskmine aastane sissetulek tegelikult 1600 riigimarka, kuna alamate kategooriate ametnikkude palk 1694 margani ulatab. Et mõned ametnikkude organisatsioonide esitajad tööliste palgakõrgenduse nõudmist ei toetanud, lükatigi tööliste palgakõrgenduse ettepanek riigipäeva poolt tagasi. Lehe arvamisel on ametnikkude organisatsioonide esitajad sellega oma huvide kaitsemises suure vea teinud, sest ametnikkude palgad olenevad lõpuks täielikult tööliste palgade normeerimisest.

SAKSAMAA RAUDTEETEENIJATE ARVU VÄHENDATAKSE.

1. oktoobril 1923. a. oli Saksa riigiraudteedel 1.000.600 ametnikku ja töölisi, 1. aprilliks 1925. a. oli see arv vähendatud järk-järgulise koosseisude kärpimisega 733.995 peale. 1926. aastal katsetakse vähendada koosseisu veel 40.000 inimese võrra. Koosseisude vähendamise vastu on teenijaskonna organisatsioonid parima abinõuna leidnud „töötamise reeglite järele.“ See tähendab,

et iga teenija on enesele ülesandeks teinud töötada nii, kui seda teenistuse määrustikud nõuavad. Et need määrustikud — samuti, kui meil — palju vormi täitmist tahavad, mida tegelikult ei täideta, kuna see palju aega raiskaks, siis arvab teenijaskond tulevikus aja raiskamise küsimust kõrvale jättes neid määrusi nüüd täpselt jälgima hakata, — et sellega näidata kui palju vastavate määruste põhjal töötades teenija aega üles läheb.

SOOME „RAUTATIELÄISTEN AMMATTILIITO“ 3. INTERNATSIONALI PLATVORMIL?

Mäletavasti oli Bellinzona kongressil Soome delegaadi Vilho Halme kõnest mõista, et Soomes valitsevat valge terror, kutseühinguid kiusavat taga ja ametiühisuslik liikumine olevat Soomes jälgitav. Et Vilho Halme aga organisatsiooni esitas, kelle liikmete arv kuni 200-ni ulatas ja meie organisatsioonidel Soome raudteelastega lähem sõprusside oli, tekkis kahtlus: kuivõrd Halme kõne töepõhjal seisis, seda enam, et meie sarnasest Soome organisatsioonide tagakiusamisest polnud midagi kuulnud. Asja selgitamiseks sai teateid kogutud, millest nüüd järgmist selgub:

Soome raudteelased on organiseerunud oma kutsealade kohaselt ühte keskühingusse (peamisti samasüsteemiliselt, nagu meie keskühing). Selle keskühingu liikmete arv ulatab 700-ni. Keskühingul on oma häälekandja, ajaleht „Rautatieläinen“, mis ilmub Helsingis. Samal ajal on Soomes organiseerunud ka teine raudteelaste organisatsioon, mis nimetab end „Rautatieläisten ammattiliito.“ Viimase liikmete arv ulatab umbes 200-ni ja selle esitajaks Bellinzona oligi Vilho Halme. „Rautatieläisten ammattiliito,“ nagu meile Soomest teatatakse, tegutsevat 3. internatsionaali platvormil ja seda moodustavat ainult äärmispahempoolne tööliklass.

MERIMEESTE JA RAUDTEELASTE ELUIGA.

Inglise professor Charles Thomson esines ühel hiljutisel koosolekul Londonis kõnega töötajate mõju üle inimese eluea kestvuse kohta, tuues ette järgmisi huvitavaid andmeid, mis olla kindlaks tehtud sellekohaste uurimistega. Keskmine eluiga vaimulikkudel meestel olla 65 aastat; talumeestel: 61 aastat; kaupmeestel ja töösturitel 60 aastat; sõjaväelastel 56 aastat; tohtritel ja professoritel 50 aastat; raudteelastel ja merimeestel 46 aastat.

„Weekblad,“

Raudtee- ja postiametkonna

Tallinna peapostkontori vanem ametnik
V. SEPP †

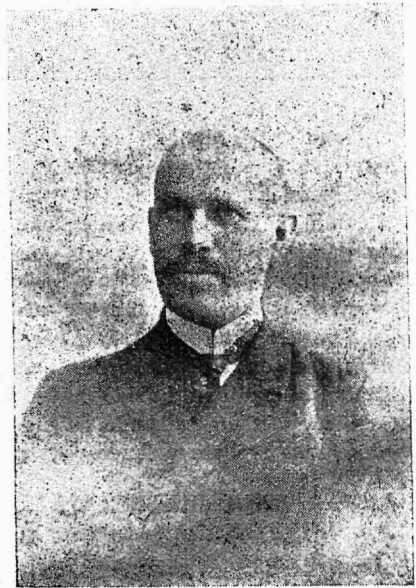
Posti veteran. 49 aastat postiametkonnas aive-
ametis. Lahkus surma läbi 2. XI. 1925.

V. Sepp sündis Saaremaal 4. augustil 1859.
a. Posti teenistusse astus 1876. a. 15. detsem-
bril Tartu postkontorisse nooremaks sorteerijaks.
1. juunil 1880. a. nimetati Sepp vanemaks sor-
teerijaks Tallinna kubermangu postkontorisse.
1881. a. 1. juunil paigutati tema Paldiski posti-
jaoskonda. 1885. a. 1. aprillil nimetati V. Sepp
Tallinna kubermangu postkontori arveametni-
kuks. 1887. a. Peeterburi posti-telegraafi rin-
gkonna valitsusse arveametnikuks. 1889. a. 1. jaa-
nuaril nimetati Sepp Tallinna kubermangu post-
kontori ja iseseisva Tallinna telegraafijaama
raamatupidajaks — arveosakonna juhatajaks.
1889. aastal Tallinna posti-telegraafi kontori 4.
järgu arveametnikuks. 1890. a. 1. detsembril
määrati Sepp Peeterburi posti-telegraafi rin-
gkonna valitsuse pearaamatupidaja — arveosa-
konna juhataja abiks ja 1901. a. 1. augustil tema
ringkonna valitsuse pearaamatupidajaks — arve-
osakonna juhatajaks. Selle valitsuse alla kuuu-
sid tol ajal Eesti, Peeterburi, Pihkva kuberman-
gu ja osa Liivi ning Novgorodi kubermangu
postiasutused. Viimases ametis püsis Sepp oma
teenistuse lõpuni Venes. Kodumaale tagasi jõu-
des, määrati Sepp 2. järgu ametnikuks Tallinna
peapostkontorisse jälle arveosakonda, kus tema
40 aastat tagasi samal alal töötas. Viimasel ajal
teenis Sepp pakiosakonnas vanema ametnikuna.

Peeterburis, nii posti-telegraafi rin-
gkonna valitsuses kui ka posti peavalitsuses, hinnati ka-
danud V. Seppa kõrgelt. Tihti kutsuti teda pea-

valitsusse raskemate ja keerulisemate küsimuste
lahendamisele. Tema poolt väljatöötatud ka-
võeti aluseks uue komanderingute ja reisiskulule
seaduse kokkuseadmisel. V. Sepp'a suure töö-
kuse ja töövõime tõttu pakuti temale tihti kõrge-
maid ametikohti, nagu postkontori ülemaks. Ka
kutsuti V. Sepp'a juhtivale kohale posti peava-
litsusesse, kuid Sepp armastas ikka ja jälle liht-
salt aga kangekaelselt ära ütelda kõigist kõrgen-
dustest. Tema ei olnud karjerist, ta oli and-
nud arveametile, mida ta otse armastas, mille
lele ta peaaegu kogu oma eluaja eduga pühen-
das. Tubli ja eeskujuliku teenistuse eest anne-
tati temale, peale teiste aumärkide, ka Vladimiri
ordu aumärk. Samuti sai V. Sepp oma iseara-
lise osava teenistuse eest keisri kingi osaluse.

Selle peale vaatamata, et 49 aastat amet-
postiteenistust üle oli elanud, oli Sepp hingeli-
selt veel õige noor, tema sees põles nooruse tuli.
Nooremate seltsis tundis ta ennast kodus. Seal
tuli aga õnnetus. Sepp külmetas ja külmetus-
tagajärg murdis tema kõva tervise ja viis ta
peale kuuekuulist rasket haigust enneaegu hauda

VOLDEMAR HEFTLER.

Riigi Raudteevalitsuse vanem revident. 40. aastat
raudteeteenistuses.

Voldeemar Hefftler astus raudteeteenistusse
11./24. novembril 1884. aastal Vaivara jaama te-
legrafistina. Edaspidine teenistuskohd oli Hefft-
leril Veimarnis, Kiltis, Moloskovitsis, Volosovos
ja hiljem Tallinnas — jaamaüleva abi kohtel;
1904. aastal juunis määrati ta Elisavetino jaama
ülemaks; 1. detsembrist 1909. a. — Raasiku jaa-

vanemad tegelased.

ma ülemaks, millisel kohal ta oma 25. aastast teenistusjuubelit pühitsedes, tolleaegse raudteevalit-
suse tervitusaadressi osaliseks sai. Raudteeüle-
ma käsukirjaga Nr. 91, 9. aprillil 1914. a. aval-
dati teenijaskonnale teadmiseks, et Hefftlar ees-
kujuliku ja kauaaegse teenistuse eest Vene riigi
aukodaanikuks nimetatud. (Samas käsukirjas lei-
dub ka meie teise veteraani — Hans Peetsi nimi).
Jätkates teenistust Raasikul kuni Eesti Vabariigi
loomiseni, oli V. Hefftlar, kui vanem ametnik,
tarvilik ka meie Eesti aegses raudteevalitsuses;
ta sai Tallinna kutsutud, kus uuest raudteevalit-
suse moodustamisest osa võttis. Praegu teenib
Hefftlar Raudteevalitsuses vanema revidendina.

Kogu oma pikaajalise teenistuse kestel on
Hefftlar enda sõbralise vastutuleku ja alalise
lahke näoilmega suutnud võita kaasteenijate kes-
kelt enesele palju sõpru ning austajaid. Olles
praegusel ajal vanemaks revidendiks, kelle üles-
anne seisab peaaesjalikult igasuguste juurdluste
toimetamises, tuntakse Hefftlari, kui õiglast ja
otsekohest ametnikku, kes oma otsuseid mõistab
teha hästi kaaluvalt ning arukalt.

Kaasteenijate soov on, et Hefftlari teenistus
raudteel veel kaua, kaua kestaks!

* HANS PEETS,

Riigiraudtee tulude kontrolli arvepidamise
revident.

1. detsembril m. a. pühitses oma 40-aastast
teenistusjuubeli Hans Juhani p. Peets, riigi-
raudtee tuludekontrolli arvepidamise revident,
sünd. 21. jaanuaril 1861.

Peets astus raudtee teenistusse telegrafis-
tina — Sonda jaama — 1. detsembril 1885. Kaks
aastat hiljem määrati ta kontoriametnikuks
Narva; 1. jaanuarist 1889 võttis Peets vastu
jaamaülema abi koha, teenides esiotsa Gorvitsi
jaamas, Varssavi raudteel, siis Vägeval, Rakkes
ja hiljem Auveres. 1893—1900. a. oli Peetsi tee-
nistus Tallinnas; esiotsa takseerijana, siis liikumise
korraldajana ja pärast Kopli jaama juhatajana.
1. detsembrist 1900 kuni 1. aprillini
1908 oli Peets jällegi jaamaülema abi kohal Ta-
pal, Aegviidus ja hiljem Narvas. 25-a. teenis-
tuse puhul sai Peets vene Põhja-Lääne raudtee-
valitsuse aadressi osaliseks, milles muuseas tema
teenistus eeskujulikuks tunnistati ja Peets'ile
teatati, et ta Vene riigi aukodaanikuks ni-
metatud. Samaks juubelipäevaks sai Peets ka
oma kaasteenijatelt kena kingituse: kulduuri
iühes ketiga. 1908—1920. a. oli Peets jaamaüle-
maks, esiteks Tamsalus, hiljem Sondas; 1920.
aasta 1. jaanuarist nimetati ta kaubanduse revidendiks
raudteevalitsuse juure, kus teenis kuni
1. jaanuarini 1924; sealt määrati ta tuludekontrolli
laudkonna juhatajaks ja arvepidamise revidendiks,
kus ka praegu teenib.

Vaatomata Peets'i kõrge vanaduse peale, on
ta oma teenistuskohuste täitmisel ikkagi veel

TÕNU SILLAM.

Rongide liikumise korraldaja riigiraudtee
valitsuses.

Pühitses 25-aastast teenistusjuubeli 10. VIII. 25.

T. Sillam astus raudtee teenistusse 10. au-
gustil 1900, telegrafistina Kehra jaamas. Mais
1912. a. määrati jaamaülema abiks ja aprillil
1919. a. liikumise korraldajaks.

T. Sillam on liikumisosakonna jaamaametnik-
kude kutseühisuse liige.

25-aastase teenistuse juubeli puhul annetati
raudteevalitsuse poolt Sillamile tervitusaadress.

õige energiline. Kutseühisuste asutamisest saadik on Peets ka kutseühisuse liige (R. V. ametnikkude kutseühingus). Kogu oma pika teenistusaja kestel on Peets võitnud oma kaasteenijate täielise austuse ja lugupidamise, kes sooviks, et selle veteraani teenistus veel kauakestev oleks. Samal ajal kui mälestatakse sarnaseid pikaajalise teenistuse tähtpäevi, küsitakse meil: Millal võib oodata seesugustele veteraanidele siis ükskord ka riiklikku autasu? Seadus selleks nüüd ju on olemas.

ALEKSANDER VIMBERG.

Tallinna kaubajaama ülema vanem abi.
Pühitses 25-aastast teenistusjuubeli 28. IX. 25.

A. Vimberg astus raudtee teenistusse 28. septembril 1900, Rakvere jaama telegrafistina. Hiljem teenis jaamaülema abina; Eesti ajal nimetati Tallinna kaubajaama ülema vanemaks abiks.

Vimberg on liikumisosakonna jaamaametnikkude kutseühingu liige.

25-aastase teenistusjuubeli puhul sai raudteevalitsuse tervitusaadressi osaliseks.

ERNST GRÜNBERG.

Rongide liikumise korraldaja riigiraudtee valitsuses.

28. detsembril m. a. pühitses oma 25-aastast teenistusjuubelit.

E. Grünberg astus raudtee teenistusse 1. jaanuaril 1898. a. Rakvere jaama telegrafistina. 1900. a. viidi üle sama ameti peale Jõhvi jaama, kuhu hiljem kaaluametnikuks nimetati; pärast teenis samas jaamas piletilaekurina. 1909. a. oli jaamaülema abiks Tamsalus; 1915. a. 1. sept. Tallinnas. Vahepeal teenis tolliagentuuris ja 1923. a. novembrist määrati liikumise korraldajaks, kus teenib ka praegu.

E. Grünberg on liikumisosakonna jaamaametnikkude kutseühisuse liige ja sama ühingu Tallinna osakonna esimees.

Üleskutse kõigile laulusõpradele.

Riigiraudtee ametnikkude kultuur-haridusliku ühingu „Raudam'i“ laulukoor, jätkates oma senist tegevust, kutsub üles kõiki laulusõpru-raudteelasi ja postiteenijaid ühisele loovale tööle, kel vähegi selleks püsivust, et käesoleval hooajal, kus laulukoor oma tegevust alustab, ette valmistada kontsertidele ja eelolevale Tartumaa laulupeole.

Laulukoor on tänini kõigist kodumaa maakondade laulupidudest osa võtnud, kahel viimasel laulupeol — Haapsalus ja Võrus, kus koor võimsalt üksikuna esines — vääriilise tähelepanu omandanud ja sellega raudteelastele eriti hea varju jät-

nud ning raudteelaste peres laialdast poolehoidu võitnud.

Laulusõbrad, raudteelased ja postlased, koondate ja ilmuge kõik juba järgmistele lauluharjutustele, mis peetakse igal neljapäeval, alates 14. jaanuarist s. a., kell 6 õhtul Raudteelaste Keskühingu ruumis, Tehnika tän. nr. 16, hr. Orgussaar'e juhatusel.

Sealsamas sünnib igal esmaspäeval ja neljapäeval kell 6 õhtul ka uute liikmete vastuvõtmine.

K. H. Ü. „Raudam'i“ juhatus.

Väikeste meeste suured käeliigutused.

Kui postiteenijate kutseühisuse keskjuhatuse postiinspektor Pulli saba peale astus, et tema kurikuulsatele „revideerimistele viina ja naiste satel“ kord lõppu teha, sirutas seesinane postiinspektor käe välja ja hüüdis paatosega: „Armsad eesti kodanikud! Mina olen see mees, kes postiametkonnas ihu ja hingega korda kaitseb. Kas ei või siis enne ja pärast revideerimist selle ihu ja hinge kosutuseks paar sõõmu seda va' märjukest rüübata? Ja kui seal tuju tõstmiseks ka mõni preilike Tallinnast tellitud ehk muidu käepärast juhtub olema. Mis sest? Kel on sellega tegemist, mis enne ja pärast revideerimist sünnib? Eraelu... Ei ole ma kunagi asutuste ülematega sõbrustanud (vaid viimased ise on minuga sõbrust otsinud) ja minu revideerimiste järeldusel on just nemad suurema karistuse osaliseks (muidugi kulude poolest) saanud, kui teised ametnikud... Ei. Kõik see aktsioon minu vastu on ette võetud vaid nende poolt, kes postiametkonnas „komiteede süsteemi“ maksma tahavad panna, mis aga meie seadusliku korraga kooskõlas ei seisa. Sellepärast tahetakse mind kõrvaldada. Eks ole ma üks seadusliku korra eest kannataja? Süüdi mul pole mingisugust. Olen puhas kui...“

Ja vaim tuli ka teise väikese mehe peale. Ja tema hakkas rääkima kõiksugu lobajuttu, tegi suure käeliigutuse ja hüüdis: „Armsad kodanikud! Ka mina olen üks neist seesinatsist korra-kaitsjaist. Kutseühisus on mind mitmel korral

oma liikmeks püüdnud saada, aga võta näpust! Ma ei tunnista Eestis postiteenistuses olles mingisugust kõrvalist peremeest. Sellepärast püütakse ka mind kõrvaldada... Kutseühisusele ei tohi aga minu eraelu, s. o. revidendiga pummeldamine, midagi korda minna, sest ega see preili, kes mul nina ära kriimustas, kutseühisuse kaudu tellitud polnud...“

Ja vaim tuli ka mitme „suure karistuse osaliseks saanu“ peale Läti piirist Vene piirini. Ja nad tegid ka suured shehid ja hüüdsid. Ja et neid mitu oli, siis ei võidud selles suures kärras muud kuulda, kui „ühing“ ja „kohv“, „kohv“ ja jälle „ühing.“ Kaasteenijad mõtlesid, et neil „suurema karistuse“ tagajärjel vist süda pöörinata hakanud ja nüüd musta kohvi tahavad. Kuid sõnade vulinas kuuldus vähest ka „pull“ ja „pull“ ning „astun ühingust välja.“ Siis saadi aru, et siin postiinspektor Pulli kasuks „demonstreeritakse.“

Ent nähes, et keegi seda „komiteedega“ kolitamist tõsiselt ei võta ja seega manööver — tõsiasi juurest tähelepanu mujale juhtida — ebaõnnestunud, jäid revideerijad ja revideeritavate shehid ikka väiksemaks ja väiksemaks ning raugesid viimaks hoopis. Ja nüüd ei kiitle enam keegi korra kaitsmisega. Ja ühingust ei ole ka keegi välja astunud.

Nalja Märt.

Mitmesugust.

KARISTUSED PEAKS TEHTAMA ROHKEM KAALUVAMALT.

7. oktoobril juhtus Peatehastes, Tallinnas, suure maru tõttu korstnast väljalangenud sädeme läbi väike tulekahju, mis koduste abinõudega ära kustutati. Ainelist kahju ei olnud üldse. Tulekahjude uurimise komisjoni lõpuotsuse järele oli tulekahju õnnetu juhatus, mille juures kedagi süüdlaseks ei peetud. Vahepeal oli sest otsusest teada saanud ka veosakonna ülem Raudsepp. Soovides näidata „alluvatele“ (nii armastab Raudsepp nimetada tehaste teenijaid) oma raudset kätt, tegi ta raudtee ülemale ettepaneku peatehaste meistrit, kelle jaoskonna piirih tulekahju sündis, karistada „valju noomitusega,“ mille kinnitas ka raudtee ülem. Huvitav on sarnane kahepaikne otsus. Komisjon süüdlasi ei leia, leiab seda kõrvalt veosakonna ülem. Mistarvis siis neid komisjonisid üldse peetakse? Karistus on tehtud ka peatehaste ülema teadmata.

X.

ABONEMENTPILETIDE SÜSTEEM TULEKS KIIRELT REVIDEERIMISELE VÕTTA. — ABO NENTPILETID RAUDTEELE KAHJU TOOMAS

Rongiteenijate ja revidentide arvamise järele ei ole 1. detsembrist m. a. Tallinna—Nõmme vahel maksmapandud abonentpiletite süsteemist — endiste kuukaartide asemel — raudteel mingit tulu. Rohkem võib ennustada vastupidist ja sellepärast nõuab see küsimus kiiret revideerimist just järgmistel põhjustel:

Abonentpiletite maksmapanekuga loodeti, et reisijate arv rongides väheneks, asjatud sõidud, mis hädatarvilised pole, reisijate poolt selle tõttu ära jääks, et abonentpiletiga reisija iga oma sõidu eest maksab. Kuupiletiga reisija võiks kas või lõbupärast rongis istuda ja platsi kinni pidada, mida keegi ei või keelata. Abonentpiletiga sõitjatele tehti hinnaalandus, et sõit neile üle maksujõu ei käiks, kuid sealjuures ei piiratud teda aga oma piletit tarvitada andmast ka teisele isikule, kui seda tahaks.

Ja seda kasutab nüüd iga abonentpileti omanik, andes oma piletid tarvitada igale esimesele vastutulijale korrapiletiga ehk edasi-tagasi piletiga sõitjale. Selle tõttu ei pruugi nõmmelased enam korra- ja edasi-tagasi pileteid ostagi, makstes neist 15 ehk 25 marka, — kuna iga abonentpileti omanik neile 6—12-margalise sõidu võimaldab oma abonentpiletiga.

Teine pahe on veel see, et rongide revideerimisel, kui rahvatung suur, ei jõuta abonentpileteid läbi märkida ja nii on reisijatel võimalus Tallinna—Nõmme vahel sõita mõnikord hoopis makсутa. Tingimata tuleks sisse seada endine kuupiletite kord, tarbekorral kas või nende hinda veidi kõrgendades.

RAUDTEELASTE RAAMATUKOGU.

8. detsembril m. a. avati Raudteevalitsuse juures (Tehnika t. nr. 16-a, tuba nr. 2) raudteelaste tarvis raamatukogu, kust raamatuid välja antakse lugemiseks.

Raamatukogu on avatud igal pühapäeval kl. 10—12 e. l., esmaspäeval ja neljapäeval kella 6—8 õhtul. Tarbekorral ka laupäeviti kella ½3 p. l.

Raamatuid antakse igale lugejale korraga kuni 2. Lugemise tasu on 20 marka raamatu pealt kuus. Lugeda võetud raamatute tähtaeg on 2 nädalat; peale selle aja möödumise on lugeja kohustatud trahvi maksma raamatu pealt 3 marka päevas.

Raamatute valikuks on kümne süsteemi järgi kokkuseatud kaardi kataloogid. Edaspidi, kui kõik vanad (veneaegsed) raamatud ka ära koondatud, trükitakse vihkkataloogid kohapeale väljasaatmiseks, mille järgi raamatuid ka postiga koju tellida võib. Tellimiste vastuvõtmist oleks võidud ka telefoniteel korraldada, kuid kahjuks võeti telefoniaparaat just raamatukogu alguseks sealt ruumist ära.

Raamatukogu kasutamise määruseid saab lugeja lugemiskaardi väljakirjutamisel 10 marga eest.

Raamatukogu korraldajaks on ühing „Raudam,“ kes selle ülesande oma peale võtnud tasuta. Sissetulekud raamatukogus on ette nähtud raamatukogu korraldamise otstarbena.

Raamatukogu juhataja palub kõiki raudteelasi, kes raamatukogu kiiremaks korraldamiseks soovivad kaasa aidata, endid raamatukogu lahtioleku ajal teatada.

RAUDTEELASTE TÄRVITAJATEÜHISUSE PEAKAUPLUSEL HALB ASUKOHT.

Iga ärimähe esimene nõue on ikka, et ta äri rahvarikkal ja ligipääsetaval kohal asuks, kus see igamehele ka silmapaistev, kuid seda nõud-

mist ei ole küll jälginud meie raudteelaste tarvitajateühisus oma peaäri koha valikuga. Nii asub r. tarvitajateühisuse peaäri ja kauplus Tallinnas (Balti vaksali vastas) otse müüride ja roobastiku rägastikus, isegi põlevkivituhha hunnikust mitte kaugel, kus tuhatolm õhku rikub. Peale selle on kaupluse ümbrus kurikuulsa raudteel käimise keeluseaduse tõttu piiratud ka okastraatiaiga, mis raskendab kauplusele ligipääsu jaamaspoolsest linnaosast (olgugi, et elukutselised raudteekäijad seda traati tihtipeale „rahva heaks käekäiguks“ ka purustada on püüdnud).

Tõesti peab imestama, et seal äri veel ikka läheb ja isegi kaunike palju ostjaid ligi tõmbab. Igatahes pool rohkem oleks vist küll kaupluses käijaid, kui see kauplus asuks seesuguses kohas, kus pole muret ligipääsuga. Kas ei mõtleks ühisus kauplusele tõesti mitte paremat kohta valida, ehk hoolitseda vähemalt, et see traat-aiaga kindlus sealt kaoks?

HOITAGU ASJATA ETTEHEIDETEST.

Detsembrikuus m. a. Tallinna reisijate jaamas kokkuseatud „nõudmata saadetiste nimekirjas“ leidsime suureks üllatuseks mitmeid bargaashisaadetisi, milliste „nõudmatus“ päris küsimisvääriline. Saajateks hulk Tallinna suuremaid ja tuntuid ärisid, ajakirjade talitusi („Sõdur,“ „Kodu,“ — isegi „S i d e“). Kõrvaltvaatajale tõesti imelik: miks need saajad oma saadetisi pole jaamast välja võtnud? On ju bargaashisaadetiste veoraha tasutud saatejaamas ja nii poleks siin saajatel ka mingisuguseid kulusid olnud? Ja mida niisugused „nõudmatud“ saadetised sisaldavad? Suurem osa igasugust tühjätähja, ajakirjade vanu numbraid jne. Ja nüüd läheb sarnane kaup müügile enampakkumisega. Müügist kuulutatatakse ajalehtis, seatakse kokku „müügilehti“ ja muid teateid. Kantakse kulusid, raisatakse ametnikkude aega ja mis hinda seesuguse „nõudmatu“ kauba eest siis saadakse? — Ei kuulutuste kulusidki! Kahetsemisvääriline lugu. Jälle kahju raudteele! Aga millega on tingitud seesuguste saadetiste nõudmatus?

Esiteks sellega, et saajatele pole saadetise väljasaatmisest teatatud, milles, mõistagi, süüdi on saatja.

Teiseks, et meil maksev vene raudteede põhiseadus pole endasse mahutanud rida (ka mitte senati seletusena!), mis käsitaks kohustust, et sihtjaama ametnikud bargaashisaadetise saajale (kui bargaash nimeline) peaks teadust andma saadetise kohalejõudmisest; vähemalt siis, kui see võimalik telefoni teel ja adressaat tuntud. Kolmandaks, ja peapõhjuseks, et meil seesugustel kohtadel veel ametnikke istub, kes ka ise seda ei taipu, mis riigile ning ühiskonnale kasulikum

või sündsam on, ja kes oma kohuseid täidavad ainult niivõrd, kui võrd neid jõutakse taga ajada igasuguste eeskirjade või käsutustega.

Ja nii on mõnigi kord seltskonna etteheited meie ametnikkude saamatusest (teisiti seda ei saa nimetada) meil põhjendatud.

On need etteheited soovitavad? Kui mitte, siis hoiame nende eest!

R. O. TEENIJATE ÜHINGU TEGEVUSEST.

Riigi- ja omavalitsuse teenijate ühingu saadikute koosolekl, mis peeti 8. I. 26. 23 saadiku osavõttel, valiti keskliidu juhatusse hrad: Madisson (siseminist. administratiivajade peavalitsusest), Piiskar (Riigikogu liige), Zolk (metsade peavalitsusest), Lepp (riigi statistikabüroost), Rummo (haridusministeeriumist), Koff ja Viilukas (postiametkonnast).

Ametite jaotusel jäid: esimeheks Madisson, sekretäriks Lepp.

Samal koosolekul oli päevakorras veel: 1) palgaküsimus, 2) kongressi kokkukutsumine, 3) keskliidu 1925. a. aruanne 1926. a. eelarve ja 4) jooksvad asjad.

Palgaküsimuses otsustati jääda nende otsuste juure, mis juba ennetatel aastatel vastu võetud, mille järele palga alamäär oleks 7500 mk. kuus. Teised küsimused otsustati juhatuse poolt ette pandud kujul.

OTSEKOHESTE MAKSUDE PEAVALITSUSE TEADAANNE.

Otsekoheste maksude peavalitsus teatab: Tulumaksu seaduse § 21 tähendus 3 põhjal vabastatakse 1925. aastate üle teatelehtede (deklaratsioonide) andmisest 1926. aastal:

1) Kõik isikud, kelle 1924. aasta tulud (rahas ja natuuras) ei tõuse üle tulumaksu seaduse § 21 ettenähtud määrade, s. o. kõigis linnades ja Nõmme alevis — abielusolijatel mitte üle 90.000 ja mitteabielusolijatel vallalised, lesed, lahutatud) mitte üle 60.000 m., kõigis muudes kohtades — esimestel mitte üle 60.000 m. ja teistel mitte üle 40.000 margaga.

2) Kõik palgalised, kelle 1925. aasta tulud rahas ja natuuras (sõjaväelaste tasu natuuras ei kuulu arvestamisele) ühes kõigi lisandustega (perekonna abirahad, gratifikatsioonid jne.) ei tõuse üle ülemaltähen datud määrade ja kui neil muid tuluallikaid ei olnud. Lahus maksu alla kuuluvate abikaasade kohta on maksvad määrad, mis ette nähtud mitteabieluliste kohta.

Ajakiri „SIDE“

on riigi sideteenistuse ametnikkude ja teenijate — eriti raudtee- ja postlaste — ainuke häälekandja, sellepärast toetab teda igaüks riigiteenija oma kaastöö ja tellimisega.

„SIDE‘T“

võib tellida igast postkontorist ja raudtee jaamast.

1926. a. ilmub „SIDE“ üks kuni kaks korda kuus ja saadetakse välja, peale alaliste üksiknumbrit müügikohta, ka kõigi riigiteenijate kutseorganisatsioonide ja nende osakondade juhatustele, kus ta saadaval üksiknumbritena à 20 mk.

„SIDE“ tellimishind:

1 aasta peale: Mk. 200.— 1/2 aasta peale: Mk. 100.—

Et mõnel tellijal veel 1925. a. lõpu arved õiendamata, siis palutakse seda kiirelt toimetada, vastaval korral oleme sunnitud „SIDE“ edasisaatmist lõpetama. 1926. a. tellimistega paluksime rutata, et endistele tellijatete „SIDE“ saatmisega vahet ei tuleks.

Aadress täht- ja lihtkirjatele: Tallinn, Tehnika t. 16-e

„Side“ toimetuse ja talituse.

* * *

Möödunud jõulupühade ajal viibinud „Põhja Kodu“ teatel Narvas posti peavalitsuse ülem hr. Jallajas, et kohaliku postkontori remonttööd üle vaadata. Narva postkontori hoone remondi lood on ajakirjanduses juba teatava kuulsuse omandanud. Edaspidi toome ka „Sides“ kirjutuse selle kurikuulsa remondi kohta, milline remont alguses küll kapitaalne pidi olema, viimaks aga mõnesuguseil põhjuseil ainult hädatarviliseks remondiks osutunud ja kohalise ajalehe teatel olla selle hoone kallal juba lähemal aastail uus remont jällegi hädatarviline, hoolimata et äsjaolnud remondi peale 4,5 miljoni riigi raha ära kulutati.

* Narva p. t. t. teenijate laenu- ja hoiuühisus tegutseb õige edukalt. Hoolimata majanduslikkudest raskustest, on ühisuse liikmed selle mõne kuu jooksul juba tuntava summa osamakusid kokku pannud ja sellega üht kui teist liiget hädakorral kitsikusest välja aidanud, kuna laenu saamine riigiteenijatel kui varanduseta isikutel harilikkudest laenuasutustest peaaegu võimata.

* Narva p. t. t. teenijad kavatsevad omale raadio vastuvõttejaama avada. Jaama finantseerimiseks ollagi juba osa mehaanikuid ja ametnikke „koaleerinud.“

* Mõnedele riigimajas elavatele Narva postiteenijatele valmistas posti peavalitsus möödunud aastal õige omapärase jõuluüllatuse, korraldades nende eluruumes pörandate värvimise jõuluelsetel nädalatel. Teenijate perekondadel tuli külma aja tõttu kogu värvimise ajal kokkusurult ja värvilõhnas elada, mille järeldukel ühe teenija laps raske rinnahaiguse sai. — Ilus tunnistus sellest, kui palju meie postivalitsus oma teenijate ja nende perekonnaliigete tervisest hoolib!

* Uuel aastal kell 12 käisid kõrgemad postivalitsuse ametnikud ja Tallinna postiasutuste ülemad posti peavalitsuse ülemat tervitamas ja head uut aastat soovimas. Sel puhul esinenud peavalitsuse ülem hr. Jallajas pikema kõnega, kutsudes üles ametnikke sõbralisele koostöötamisele ja igasuguste omavaheliste intriigide lõpetamisele.

* Postiametkonnas on viisiks teenijatele antava riidevarustuse kandmise tähtaega arvestada viimase varustuse väljaandmise päevast. Et aga varustuse väljaandmises iga aasta vahelajad tekkisid, pikenes ka süstemaatiliselt selle kandmise aeg. See asjaolu sünnitas teenijate keskel tõsist nurinat, mille tõttu kutseühisuse keskuhatus palus postivalitsust kaalumisele

võtta, kuivõrd eelpool tähendatud arvestamise viis õiglane ja vormiriide määrusega kooskõlas on. Nüüd on saanud kutseühisuse keskuhatus postivalitsuselt vastuse, milles teatatakse, et iga-aastane vormiriide väljaandmine on ärarippuv olnud riigi eelarve kinnitamisest Riigikogu poolt ja et kui edaspidi peaks veel ette tulema vahe-aegu varustuse väljaandmise tähtaegades, siis esineb postivalitsus teedeministeriumi ees palvega — teenijatele kompensatsiooni andmiseks.

* Raudteedel kurseerivates postvagunites valitseb juba kauemat aega pöud pakkimismaterjalides. Postisaaduste kinnitegemine on selle tõttu raskendatud ja kutsus esile vale sihtusi korrespondentsi kohalejõudmises. Materjali puudus on tingitud nähtavasti vastava eelarve kärpimisega.

* Valga postkontori ülema abilise kohale kavatsevat posti peavalitsus määrata R. postkontori ülemat T—d, kes kord varem ka samal kohal olnud. Tol korral viidi T. sealt teenijate omavaheliste intriigide tagajärjel palga alandusega teise asutusse.

T. on postiteenijate keskel tuntud kui osav karjerist, kel eriti tuttavad võimumeeste nii nimetatud „mustad käigud.“ Praeguse, kui ka endise teenistuskohadel puudus T—l nii kaasteenijatega kui ka kohaliste elanikkudega läbisäämine.

Postivalitsuse kavatsusest on teenijaskond imestunud.

OMAPÄRANE REKLAAM.

Meie naaber-ajakiri „Eesti Raudtee,“ — reklameerides ennast oma kuulutuses 1926. a. peale, avaldab muuseas palve, et teda mitte ära ei vahetataks ametiühisuse ajakirja „Side’ga“, mis kutseühingute häälekandja ja millega neil mingit ühist ei olevat.

Ei tea, mis „Eesti Raudtee“ mehed sellega on püüdnud kätte saada, et nad oma ajakirja vahetamist nii kardavad kutseühingute häälekandjaga? Kas „Eesti Raudtee“ väljaandjad ja toimetajad ei ole samad kutseühisuse liikmed, kui „Side“ tegelased?

Kartes oma „ühist“ kutseühingutega, on — nagu meie teame — neil kutseühingutega ometigi „ühist“ olnud, millest võiksime nimetada, et „E. Raudtee“ kutseühisuselt hiljuti isegi toetussumme palus.

DETSEMBRIS 1925. A. ILMUNUD RAUDTEE- ÜLEMA KÄSUKIRJAD.

2. detsembril — käsukiri nr. 441, — ametisse nimetused.

2. detsembril — käsukiri nr. 442 — laiarööpalise raudtee vedurite küttenormid 1925. a. detsembri ja 1926. a. jaanuari ning veebruari kuude peale. — Käsukirja nr. 426 16. X. 25. a. muutmine.

10. detsembril — käsukiri nr. 443 — lisatasu maksmise kord raudteeteenijatele ja tööliste tee seest katkiste robaste leidmise eest. — Riigi Teatajas nr. 109/110 avaldatud seaduse nr. 48 § 1 p. 4 ja § 4 märkuse põhjal.

*

MUUDATUSED P. T. T. AMETKONNA KOOSSEISUS.

Teedeministri päevakäsuga on nimetatud:

1) Tartu ptk. telegraafi osakonna juhataja **Vunk Pärnu** ptk kontori ülema abiks, arvates 1. 1. 1926.

2) Tartu p. t. kontori vanem kiirtöötaja ametnik **H. Imelik** sama kontori telegraafi osakonna juhatajaks — 1. 1. 26.

3) Walga p. t. kontori ülema abi **K. Sanna** mees — Tartu p. t. kontori 1-a. järgu ametnikuks 1. 1. 26.

Posti peavalitsuse ülema käsukirjaga 30. X. Nr. 90 on ametisse nimetatud:
Helmi Ivanova — Tallinna telegraafivõrgu 4. järguametniku kohuste täitjaks.

Voldemar Ristal — Tallinna ppk. 4. j. ametniku k. t. — 16. XII. 25.

Johan Kallas — Tallinna ppk. 2-b järgu ametnikuks — 17. XII. 25.

August Virk — Harjumaa t. tfl v. 3. järgu ametniku k. t. — 18. XII. 25.

Johannes Villandi — Tallinna vaks. ptk. 4. järgu am. k. t. — 16. XII. 25.

Rudolf Schönberg — Tallinna vaks. ptk. 4. järgu am. k. t. — 16. XII. 25.

Ümberpaigutatud:

Anton Piirkovski — Tallina vaks. ptk. 3-b järgu ametnikuks 16. XII. 25., omal palvel.
Robert Treufeldt, — Viljandimaa t. t. v. vanemaks mehaanikuks 21. XII. 25., teenistuse huvides.

Nikolai Tomberg — Tartumaa t. t. v. 1. järgu mehaanikuks, 21. XII. 25. a. teenistuse huvides.

Kirjavastused.

O. N. Saadame 1926. a. peale Teile maksuta „Side.“ Aitäh soovide eest!

V—kerl. Maksuta „Side“ saatmisega nõus.

J. S. Palume jätkata.

Inno. Tulëb. Palume jätkata.

O. K. Et „Sidet“ nädalleheks muuta — puudub aineeline jõud. Püüame teda käesoleval aastal välja anda 2 korda kuus; muidugi, onoleb „Side“ võime ka lugejatest ja kaastöölolistest.

Vastutav toimetaja: A. Michelson.

Väljaandja: Eesti Raudteelaste Keskühing.

Trükitoöstuse o.-ü. „Waba Maa“ trükk, Tallinnas

Axel Musso

TALLINN

Pikk tän. 13

Kõnetr. 21-40

Raud-teraskaubad

Ehitusmaterjaal

Inglis, Rootsi, Saksa ja Soome tööriistad

Jahipüssid ja liht revolvrid

Automaat püstolid: Brauning, F. N.

Lignose, D. W. M. Signer, Schmeisser, Stock ja Sauer & Sohn

Igasugu jahi ja revolvrите лaskemoon Spordiabinõud

Köögi-, laua-, habeme- ja taskunoad

Kõiksugu käärid

Juukselõikamise masinad

Habemeajamise aparaadid

Eesti Lauljate Liidu MUUSIKALEHT

ilmub 1926. aastal kaks korda kuus.

TELLIMISHIND:

Poolaastas:

Aastas:

Lauljate Liidu liigetele . . . 125 mk. Lauljate Liidu liigetele . . . 250 mk.
Teistele 150 „ Teistele 300 „

Tallinna ja Tartu konservatooriumi õpilased saavad Muusikalehe sama hinnaga kui Lauljate Liidu liikmedki. — Üksiknumber 15 mk.

Tellimisi võtavad vastu ilma lisatasuta: kõik postkontorid, tellimiste vastuvõtjad ja ajakirja talitus: Tallinn, Müürivahe 16.

Ühenduses 9. ülemaalse laulupeo eeltöödega levineb nüüdsest peale Muusikaleht mitmes tuhandes eksemplaaris. Ükski muusikasõber, kes tahab kontakti pidada meie kiires tempos areneva muusikaeluga, ei jäta Muusikalehte 1926. aastaks tellimata.

Noodi- ja muusikariistade ärid ning raamatukauplused kuulutage „Muusikalehes“.

MUUSIKALEHE TALITUS.

„ROMAAN“ 1926.

Ainus puhitkirjanduslik ja tõsiselt rahvalik ajakiri, algas 1926. aastal oma V aastakäiku ja ilmub endiselt korralikult kaks korda kuus.

„ROMAAN“ avaldab rahvusvahelises valikus ainult häid ja laiale hulgate meeldivaid romaane, jutustusi, novelle ja luuletusi.

„ROMAAN“ on soliidne laiale hulgate ajakiri ja seepärast loeb teda kogu rahvas.

„ROMAAN“ toob igas numbris mõistatuse väärtuslike auhindadega. „Romaan“ nr 1, hind mõistatuse lahendajate vahel loositakse välja k-m „Sport“ poolt annetatud „Píng-Pong“ (laua tennis) mäng, viskeoda jne.

„ROMAAN“ keel on rahvalik ja arusaadav igaühele.

Tellimise hinnad:

Aastas (24 nr.) 750 —, 1/2 aastas (12 nr.) 400 —, 1/4 aastas (6 nr.) 225 —, 2 kuus (4 nr.) 160 —, 1 kuus (2 nr.) 80 —, üks number 40 —.

Kõik järgnevad romaanid lõpevad iga aastakäigu viimases numbris ja järgmise aasta esimeses numbris algavad juba uued romaanid.

„ROMAAN“i tellimisi võtavad vastu ka endiste aastakäikude peale ilma iga lisamaksuta kõik postkontorid ja raamatukauplused.

Üksiknumbreid müüvad kõik ajalehemüüjad, raamatukauplused ja raudtee raamatukapid. — Endiste aastate (1922, 1923, 1924 ja 1925 a a) üksikud numbrid ja aastakäikud on saada talitusest hariliku hinnaga.

„Romaan“i talitus Tallinn, Müürivahe t. 15.